

Наукові перспективи

Видавнича група

ВІСНИК науки та
освіти
ISSN 2786-6165 (ONLINE)

Bulletin of Science and Education

серії: філологія, культура і мистецтво,
педагогіка, історія та археологія, соціологія

№ 3(21) 2024

Видавнича група «Наукові перспективи»

**Громадська організація
«Християнська академія педагогічних наук України»**

«Вісник науки та освіти»

***(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)***

Випуск № 3(21) 2024

Київ – 2024

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization

"Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

"Bulletin of Science and Education"

*(Series" Philology ", Series" Pedagogy ", Series" Sociology ",
Series" Culture and Art ", Series" History and Archeology")*

Issue № 3(21) 2024

Kiev – 2024

«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»:
журнал. 2024. № 3(21) 2024. С. 1368

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 01.04.2024, № 1/4-24)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність – 035 філологія)

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, громадської наукової організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання» та громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а, також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а, також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходиться застосування тематика наукового журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна).

Редакційна колегія:

- ✚ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✚ Афонін Едуард Андрійович - доктор соціологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, (Київ, Україна)
- ✚ Булатов Валерій Анатолійович - старший викладач кафедри дизайну Українського гуманітарного інституту, член спілки дизайнерів України
- ✚ Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✚ Волощенко Марина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Державного університету "Одеська Політехніка" (Одеса, Україна)
- ✚ Вуколова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Дніпро, Україна)
- ✚ Головна Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✚ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✚ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- ✚ Кошетар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- ✚ Линтвар Ольга Миколаївна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Литвинська Світлана Віталіївна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)
- ✚ Матійчин Ірина Мстиславівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування Навчально-наукового інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Дрогобич, Україна)
- ✚ Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)

Ігнатенко Н.В.

Генезис вітчизняної теорії та методики навчання історії в школі у 1996–2010 рр.....722

Іовчев С.І., Савчук Н.В., Акопян Г.М.

Роль технологій у вдосконаленні дистанційного навчання: інноваційні підходи та інструменти.....736

Іонова О.М., Лупаренко С.Є.

Розвиток вальдорфської освіти: традиції та сучасні реалії.....749

Канішевська Л.В., Лесик А.С.

Форми і методи виховання безпечної поведінки майбутніх вчителів в умовах надзвичайних ситуацій.....765

Карнаух Л.П., Авраменко О.О.

Неформальна освіта як чинник формування фахових компетентностей здобувачів вищої освіти спеціальності 012 дошкільна освіта.....775

Карпюк Д.Р.

Теоретичні засади педагогічної розвідки формування цифрової компетентності у бакалаврів спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».....786

Кошіль О.П.

Професійний розвиток викладачів закладів фахової передвищої освіти: основні вектори та виклики.....800

Лупак Н.М., Майданюк І.З., Макода С.Л., Бідюк Д.Є.

Історія розвитку бальної хореографії.....814

Маслова Н.М., Булиніна О.Д., Ковальов М.М.

Фізіологічний вплив стресу, як факт ораекспозома на когнітивну функцію молодих осіб.....823

Мізюк В.А., Абросімов Є.О.

Особливості використання симулятора «PC building simulator» під час вивчення архітектури комп'ютера в умовах дистанційного і змішаного навчання.....839

Набока О.М., Потапова І.М., Крамаренко А.М.

Формування соціокультурної компетентності у майбутніх бакалаврів політології та міжнародних відносин на заняттях з англійської мови.....853

УДК 793.33

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-3\(21\)-814-823](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-3(21)-814-823)

Лупак Наталія Миколаївна доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти факультету педагогіки і психології, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, <https://orcid.org/0000-0001-7868-8771>

Майданюк Ірина Зіновіївна доктор філософських наук, доцент, завідувач кафедри культурології, Національний університет біоресурсів і природокористування України, вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0001-8096-0244>

Макода Світлана Леонідівна кандидат економічних наук, доцент кафедри культурології, Національний університет біоресурсів і природокористування України, вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0003-1464-6155>

Бідюк Дмитро Євгенійович кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри психології та педагогіки, Хмельницький національний університет, вул. Інститутська, 11, м. Хмельницький, <https://orcid.org/0000-0003-3086-5411>

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ БАЛЬНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ

Анотація. У статті досліджується історія розвитку бальної хореографії. Зазначено, що танець як форма культурної розваги вперше з'явився в античні часи і зачаровував людей своїм романтизмом і глибиною емоцій, які демонстрували танцюристи під час його виконання. Визначено, що термін «бальний танець» виник завдяки інтересу до танців у повсякденному житті в епоху Відродження. Проаналізовано доробки з досліджуваної проблематики. Обґрунтовано, що історія бального танцю тісно пов'язана з історією нашого суспільства. Зміни в економічній, соціальній та політичній сферах життя і в загальному культурному рівні суспільства знаходять своє відображення в художній творчості людей, а отже, і в хореографії бального танцю. Зазначено, що вперше бальні або світські танці

виникають в XII столітті, в епоху середньовічного Ренесансу – періоду розквіту лицарської культури. До наших днів збереглися лише назви цих танців. Розглянуто як видозмінювалася та розвивалася бальна хореографія із століття в століття, а також в яких країнах, які напрямки бальної хореографії були актуальними. Акцентовано увагу на тому, що в останні десятиліття розвинулися танці з більшим відчуттям ритму. Їх часто називають «ритмічними танцями». Все більше молодих людей захоплюються цими танцями, тому що вони є спортивними і відповідають сучасному активному способу життя. Зроблено висновок, що необхідність дослідження історичного розвитку та виникнення бальної хореографії зумовлена процесами в культурі, що характеризуються поєднанням різних видів мистецтва і танцювальних стилів, а також поєднанням елементів дозвіллевої культури і спорту, що сприяє появі нових якостей хореографічних творів і вдосконаленню усталених художніх форм. Аналіз основних теоретико-методологічних підходів до природи танцю дозволив визначити специфічні характеристики та роль бальної хореографії як соціокультурного явища, а також специфіку художньої образності бального танцю як виду мистецтва не тільки на сцені, але і в його побутових формах.

Ключові слова: історія, бальна хореографія, вальс, ритмічні танці.

Lupak Nataliya Mykolaivna Doctor of Pedagogical Sciences, PhD in Philology, Professor, Professor of the department of primary and preschool education, Department of Pedagogy and Methods of Primary and Preschool Education, Faculty of Pedagogy and Psychology, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Maxyma Kryvonosa St., 2, Ternopil, <https://orcid.org/0000-0001-7868-8771>

Maidaniuk Iryna Zinoviivna Doctor of Philosophical Sciences, Head of Department of Culturology, National University of the Life and Environmental Science of Ukraine, Heroiv Oborony St., 15, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0001-8096-0244>

Makoda Svitlana Leonidivna Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Cultural Studies, National University of Biological Resources and Environmental Studies of Ukraine, Heroiv Oborony St., 15, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0003-1464-6155>

Bidyuk Dmytro Yevheniiiovych Doctor of Philosophy in Pedagogy, Senior Lecturer at the Department of Psychology and Pedagogy, Khmelnytskyi National University, Instytut's'ka St., 11, Khmelnytskyi, <https://orcid.org/0000-0003-3086-5411>

HISTORY OF BALLROOM CHOREOGRAPHY DEVELOPMENT

Abstract. The article explores the history of ballroom choreography. It is noted that dance as a form of cultural entertainment first appeared in ancient times and fascinated people with its romanticism and depth of emotions demonstrated by dancers during its performance. It is determined that the term "ballroom dance" arose due to the interest in dancing in everyday life during the Renaissance. The works on the subject are analyzed. It is substantiated that the history of ballroom dance is closely related to the history of our society. Changes in the economic, social and political spheres of life and in the general cultural level of society are reflected in the artistic creativity of people, and hence in the choreography of ballroom dance. It is noted that ballroom or social dances first appeared in the XII century, during the medieval Renaissance - the heyday of chivalric culture. Only the names of these dances have survived to this day. The article examines how ballroom choreography has evolved and developed from century to century, as well as in which countries and which trends in ballroom choreography were relevant. The author emphasizes that in recent decades, dances with a greater sense of rhythm have developed. They are often called "rhythmic dances". More and more young people are fond of these dances because they are sporty and correspond to the modern active lifestyle. It is concluded that the need to study the historical development and emergence of ballroom choreography is due to the processes in culture characterized by a combination of different types of art and dance styles, as well as a combination of elements of leisure culture and sports, which contributes to the emergence of new qualities of choreographic works and the improvement of established artistic forms. The analysis of the main theoretical and methodological approaches to the nature of dance allowed us to determine the specific characteristics and role of ballroom choreography as a socio-cultural phenomenon, as well as the specifics of the artistic imagery of ballroom dance as an art form not only on stage but also in its everyday forms.

Keywords: history, ballroom choreography, waltz, rhythmic dances.

Постановка проблеми. Танець як форма культурної розваги вперше з'явився в античні часи і зачаровував людей своїм романтизмом і глибиною емоцій, які демонстрували танцюристи під час його виконання. Кожен танець є свідченням суспільного життя, менталітету та культурно-історичної спадщини народу, який його створив і виконував.

Хореографія бального танцю є одним із шедеврів танцювального мистецтва. Термін «бальний танець» виник завдяки інтересу до танців у повсякденному житті в епоху Відродження. Фахівці пов'язують його з назвою балів, для яких облаштовували великі більярдні зали (слово «ball» означає «куля»). Однак, напевно, точніше буде сказати, що термін "бальний" походить від слова «балет» (фр. ballet, італ. ballo – «танець»). Однак історія бальних танців ще не досліджена, саме тому вивчення цієї теми набуває все більшої актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій дозволив визначити, що проблематикою дослідження бальної хореографії займалися: Д. Базела, М. Бевз, М. Богданова, О. Вакуленко, С. Ефанова, Н. Горбатова, О. Касьянова, М. Кеба, А. Крись, А. Підлипська.

Проблематикою розвитку бального танцю займалися такі дослідники, як А. Ветринська, Р. Воронін, І. Вороніна, М. Івановський, О. Касьянова, В. Кірсанов, Т. Осадців, Т. Павлюк, Р. Перетятко, С. Худеков. У своїх працях вони торкалися лише окремих проблем бальної хореографії, зосереджуючись на певному історичному періоді.

Мета статті – здійснити дослідження історії розвитку бальної хореографії.

Виклад основного матеріалу. Історія бального танцю тісно пов'язана з історією нашого суспільства. Зміни в економічній, соціальній та політичній сферах життя і в загальному культурному рівні суспільства знаходять своє відображення в художній творчості людей, а отже, і в хореографії бального танцю. Немає сумнівів, що багато поколінь талановитих хореографів, музикантів, художників і педагогів своєю уявою і талантом сприяли створенню і розвитку бального танцю. Тому бальний танець як вид хореографічного мистецтва є особливою формою відображення історичної дійсності.

Бальний танець як історичне явище сягає своїм корінням народних танцювальних форм. Соціальні танці виникли на певному етапі поділу суспільства на класи. В їх основі лежали повсякденні народні танці, які видозмінювалися під впливом етикету та способу життя привілейованих верств суспільства.

Вперше бальні або світські танці виникають в XII столітті, в епоху середньовічного Ренесансу – періоду розквіту рицарської культури. До наших днів збереглися лише назви цих танців. В даний час бальні танці мають багато спільного зі спортом, надають всебічний розвиток на фізичний розвиток танцюристів, дозволяючи розвинути координацію, поставу, пластику рухів. Сучасна програма вивчення бальних танців включає 10 танців, які поділяються на європейську і латиноамериканську програму. Більшість цих танців з'явилося не так давно [1, с. 14].

Перші елементи променадних танців і танцювальних процесій були інтегровані в напівцерковні та напівсвітські процесії і вуличні танці, популярні на півдні Франції, які були дуже значними за своїм розмахом і складністю.

У XIII-XIV століттях на численних театральних фестивалях викристалізувалися засоби виразності пізніших балетів і бальних танців. Складні пантоміми розвинулися з популярних сценок, які виконували мандрівні актори під час трапези. Водночас продовжували розвиватися світські танці, процесії та променади.

До наших днів збереглися лише назви цих танців. Перші теоретичні описи їх були зроблені в XVI столітті. Так, наприклад, знаменитий французький теоретик Туано Арбо в книзі «Орхезографія», описуючи різні види танців XVI столітті, приділяє велику увагу бранлю як одному з видів стародавньої та улюбленої розваги. Цей найулюбленіший народний танець, значно стилізований в аристократичних салонах, став однією з перших форм бального танцю і відіграв велику роль у розвитку бальної хореографії. Величезною популярністю користувалася павана. Її виконували з канделябрами або смолоскипами в руках. Паваною відкривалися бали, вона ставала центром весільних церемоній.

До XVI століття бальні танці виконувалися під музичний супровід невеликого оркестру: 4 корнети, тромбон, 2-3 віоли. Не відрізняючись багатим арсеналом рухів, вони поєднували в собі пантомімні сценки та різноманітні танцювальні малюнки. Такі танці відносились до групи бассдансів (низьких танців) [2].

Зі зростанням міст і заснуванням університетів у середньовічному мистецтві була перегорнута нова сторінка. У цей період остаточно вдосконалюються засоби танцювальної виразності. На зміну низьким танцям прийшли менует і ригодон, основні форми яких були запозичені з народних танців. У танцях з'являються легкі стрибки і повороти, які характеризуються прискореним ритмом і граціозними позами. Типовим прикладом такого типу танцю є романський. Наприкінці XVII століття у Франції, Англії та Німеччині почали танцювати контрданс – більш формальний і строго симетричний соціальний танець, що походить від англійських селянських танців [3].

Поступове ускладнення танцювальної лексики і композицій, канонізація фігур і поз означало, що мистецтво танцю потрібно було опановувати протягом тривалого часу. У XVII столітті з'являються посібники з танців. Вчителі і танцюристи все частіше вибирали і вдосконалювали народні танці, які були живими і образними у своїх

мотивах, щоб виконувати їх на танцях. Польські народні танці, жвавий і граціозний екоцез, шотландські танці, гавот та багато інших потрапили до танцювальних залів. Незабаром ці танці стали модними по всій Європі [4].

Найскладнішими танцями були менует, який танцювали у швидкому ритмі, та гавот. Гавот відрізнявся від «швидкого» менуету тим, що включав велику кількість дрібних стрибків і поворотів, які вимагали спеціальної підготовки.

У середині XVIII століття партнерські танці поступилися місцем масовим. Особливо рухливими були танці, що виникли після Французької революції [5].

Незліченні фестивалі цього періоду супроводжувалися різноманітними танцями і піснями, які були частиною життя народу. Найулюбленішим танцем був контрданс, в якому брала участь велика кількість танцюристів. Танцюристи шикувалися один проти одного і вигадували все нові і нові фігури. Контрданс часто перетворювався на танцювальну гру.

Вони також танцювали під музику «Марсельези», співали куплети та танцювали карманьолу. Веселі та енергійні танці французьких повстанців зачаровували та об'єднували всіх своїм захоплюючим ритмом.

Складні танці лейбла змінили танцювальні форми, доступні широкому загалу. Особливою популярністю користувалася фарандола. Її танцювали всі на вулицях. Взятись за руки, вони йшли за лідером, який "малював" химерні фігури: струмочки, змії, равликів і мости. Фарандолу також супроводжували мелодії популярних воєнних пісень [6].

XIX століття стало епохою масових танців. Танці та маскаради ставали все більш модними. У них брала участь не лише аристократія, а й міське населення.

Важливу роль у XIX столітті відіграв вальс. Поступово вальс проникає в танці. Відомо, що кружляючі рухи в танці з'явилися задовго до появи спеціальної музики для вальсу. Слово «вальс» використовувалося ще у XVIII столітті. Про це свідчать такі назви танцю, як «waltz» і «rohen», що означають «кружляння» і «ковзання». Багато старовинних німецьких та австрійських пісень співали в ритмі вальсу. На їхню просту мелодію [7; 8].

Народження вальсу відповідало новим нормам суспільного життя. Це був легкий, невимушений танець, який залишав більше місця для імпровізації, тому він мав успіх серед широкого загалу міського населення, чужого до придворного етикету. Однак довгий час церковна

і світська влада забороняла найпростіші фігури вальсу: близькість танцюристів і взяття їх за руки вважалися аморальними. Вальс був дозволений лише на весіллях.

Вальс народився у Відні і пережив там свій розквіт, але в різних країнах цей «король» танців набуває певних національних особливостей. Так з'явилися англійський вальс, угорський вальс, вальс-мазурка тощо. Великою популярністю користувалися тридольний вальс, діамоніка та дводольний вальс, який часто називають російським вальсом. Існують танці, в яких вальс є невід'ємною частиною. Наприклад, па-де-труа складається з менуету, мазурки та вальсу [9].

Поширення бальних танців призвело до організації спеціальних танцювальних курсів, на яких професійні викладачі навчали бальних танців і створювали нові композиції. Особливою популярністю користувалися французькі викладачі, оскільки їхня країна вважалася піонером бальних танців і диктувала всьому світу, як їх потрібно практикувати. Поступово Францію витіснила Австрія, а потім країни Радянського Союзу [10].

У ХХ столітті до канонізації хореографії бального танцю все більше долучається Англія. Мабуть, ще ніколи зміна стилів і ритмів та поява нових бальних танців не була такою яскраво вираженою. До європейських стандартних танців додалися нові "корінні" танці з Північної та Латинської Америки. ХХ століття характеризується тенденцією до імпровізації. Всі танці, що з'явилися в цей бурхливий період, не затримувалися на одному місці надовго. Навіть такі модні танці, як чечітка, шиммі, бугі-вугі, твіст і чарльстон, не затримувалися на одному місці надовго. У ХХ-му столітті, однак, танці старішого походження все ще викликають великий інтерес. Вальс, квікстеп і полька еволюціонували і сьогодні пропонують нові можливості для виконання. Їх вивчають і виконують разом з танцями ХХ-го століття, такими як танго, фокстрот, самба, ча-ча-ча, румба та іншими [11].

В останні десятиліття розвинулися танці з більшим відчуттям ритму. Їх часто називають «ритмічними танцями». Все більше молодих людей захоплюються цими танцями, тому що вони є спортивними і відповідають сучасному активному способу життя. Сучасні хореографічні стилі, такі як брейк-данс, хіп-хоп, електро, сальса, мамба, денсхолл та інші вимагають від танцюристів хорошої акробатичної та м'язової підготовки, здорового способу життя та багатогодинних щоденних тренувань. Вони мають відносно стабільну хореографічну форму і можуть бути об'єднані під музично-хореографічною назвою «сучасний танець» [12].

Сьогодні програма європейських танців включає п'ять танців: повільний вальс, танго, віденський вальс, фокстрот і квікстеп [12].

Висновки. Отже, необхідність дослідження історичного розвитку та виникнення бальної хореографії зумовлена процесами в культурі, що характеризуються поєднанням різних видів мистецтва і танцювальних стилів, а також поєднанням елементів дозвіллевої культури і спорту, що сприяє появі нових якостей хореографічних творів і вдосконаленню усталених художніх форм. Аналіз основних теоретико-методологічних підходів до природи танцю дозволив визначити специфічні характеристики та роль бальної хореографії як соціокультурного явища, а також специфіку художньої образності бального танцю як виду мистецтва не тільки на сцені, але і в його побутових формах.

Література:

1. Латиноамериканський бальний танець: конспект лекцій для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньокваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 024 Хореографія, Освітньої програми Бальна хореографія / Харк. держ. акад. культури; уклад. В. І. Меліхов. Харків: ХДАК, 2019. 19 с.
2. Осадців Т. П. Історія розвитку спортивних танців. Збірник наукових статей ЛДДФК. Львів, 1999р. С.45-48.
3. Осадців Т. П. Спортивні танці: навчальний посібник. Львів: ЗУКЦ, 2001. 340 с.
4. Терешенко, Н. В. Історія та методика бального танцю: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності Хореографія закладів вищої освіти. 2-е видання, перероблене та доповнене. Херсон. 2022. 220 с.
5. Перетятко Р. О. Бальний танець: історичні віхи та сучасний стан розвитку. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/9801/1/%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9F%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%82%D1%8F%D1%82%D1%8C%D0%BA%D0%BE%20%D0%A0.%20%D0%9E..pdf>
6. Вакуленко О. М. Особливості сценічної бальної хореографії в музично-драматичних виставах. *Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство*. 2018. Вип. 38. С. 100–113.
7. Павлюк Т. С. Розвиток бальної хореографії в кавказьких країнах у другій половині ХХ-ХХІ століття. *Мистецтвознавчі записки*. 2022. Випуск 41. С. 48-51.
8. Сизоненко В. Історичний розвиток бальних танців латиноамериканської програми: компаративний аналіз. *Актуальні питання гуманітарних наук. Серія: мистецтвознавство*. 2022. Випуск 54. Том 2. С. 96-101.
9. Павлюк Т. С. Закономірності та механізми еволюції бального танцю як одного з видів хореографії. *Вісник ХДАМ*. 2008. №12. С. 98-109.
10. Павлюк Т. С. Історія розвитку бальної хореографії у Південно-Африканській республіці. *Мистецтвознавчі записки*. 2021. Випуск 40. С. 72-76.
11. Павлюк Т. С. Розвиток бальної хореографії в країнах Центральної Азії у другій половині ХХ-початку ХХІ століття. *Українська-культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2022. Випуск 42. С. 86-91.
12. Терешенко Н. В. Бальний танець в системі освіти та естетичного виховання в Україні. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2013. № 35 (71). С. 93-97.

References:

1. Latynoamerykanskiy balnyi tanets: konspekt lektsii dlia studentiv fakultetu khoreorafichnoho mystetstva, shcho navchaiutsia za osvithokvalifikatsiinym rivnem «Bakalavr». [Latin American ballroom dance: synopsis of lectures for students of the Faculty of Choreographic Art studying at the educational qualification level "Bachelor"]. Kharkiv, 2019. pp. 19 [in Ukrainian].
2. Osadtsiv T. P. (1999). Istoriiia rozvytku sportyvnykh tantsiv [History of development of sports dances]. *Zbirnyk naukovykh statei LDIFK – Collection of scientific articles of the LSIFK*, 45-48 [in Ukrainian].
3. Osadtsiv T. P. (2001). Sportyvni tantsi [Sports dancing]: navchalnyi posibnyk. Lviv: ZUKTs [in Ukrainian].
4. Tereshenko, N. V. (2022). Istoriiia ta metodyka balnoho tantsiu [History and methods of ballroom dance]: navchalno-metodychnyi posibnyk dlia studentiv spetsialnosti Khoreografiia zakladiv vyshchoi osvity. 2-e vydannia, pereroblene ta dopovnene. Kherson [in Ukrainian].
5. Peretiatio R. O. Balnyi tanets: istorychni vikhy ta suchasnyi stan rozvytku [Ballroom dance: historical milestones and current state of development]. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/9801/1/%D0%9C%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9F%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%82%D1%8F%D1%82%D1%8C%D0%BA%D0%BE%20%D0%A0.%20%D0%9E.pdf> [in Ukrainian].
6. Vakulenko O. M. (2018). Osoblyvosti stsenichnoi balnoi khoreografii v muzychno-dramatychnykh vystavakh [Features of stage ballroom choreography in musical and dramatic performances]. *Visnyk KNUKiM. Serii: Mystetstvoznavstvo – KNUKiM Bulletin. Series: Art History*, Vyp. 38, 100–113 [in Ukrainian].
7. Pavliuk T. S. (2022). Rozvytok balnoi khoreografii v kavkazkykh krainakh u druhii polovyni XX-XXI stolittia [The Development of Ballroom Choreography in the Caucasus Countries in the Second Half of the Twentieth and Twenty-First Centuries]. *Mystetstvoznavchi zapysky – Art historical notes*, Vypusk 41, 48-51 [in Ukrainian].
8. Syzonenko V. (2022). Istorychnyi rozvytok balnykh tantsiv latynoamerykanskoi prohramy: komparatyvnyi analiz [Historical development of ballroom dances of the Latin American program: a comparative analysis]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk. Serii: mystetstvoznavstvo – Topical issues of the humanities. Series: art history*, Vypusk 54, Tom 2, 96-101 [in Ukrainian].
9. Pavliuk T. S. (2008). Zakonomirnosti ta mekhanizmy evoliutsii balnoho tantsiu yak odnogo z vydiv khoreografii [Patterns and Mechanisms of Evolution of Ballroom Dance as a Type of Choreography]. *Visnyk KhDAM – Bulletin of the KhSAU*, 12, 98-109 [in Ukrainian].
10. Pavliuk T. S. (2021). Istoriiia rozvytku balnoi khoreografii u Pivdenno-Afrykanskii respublitsi [The History of Ballroom Choreography in the Republic of South Africa]. *Mystetstvoznavchi zapysky – Art history notes*, Vypusk 40, 72-76 [in Ukrainian].
11. Pavliuk T. S. (2022). Rozvytok balnoi khoreografii v krainakh Tsentralnoi Azii u druhii polovyni XX-pochatku XXI stolittia [The Development of Ballroom Choreography in Central Asia in the Second Half of the Twentieth and Early Twenty-First Centuries]. *Ukrainska-kultura: mynule, suchasne, shchliakhy rozvytku - Ukrainian Culture: Past, Present, and Ways Forward*, Vypusk 42, 86-91 [in Ukrainian].
12. Tereshenko N. V. (2013). Balnyi tanets v systemi osvity ta estetychnoho vykhovannia v Ukraini [Ballroom Dance in the System of Education and Aesthetic Education in Ukraine]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka – Bulletin of Zhytomyr Ivan Franko State University*, 35 (71), 93-97 [in Ukrainian].

Журнал

«Вісник науки та освіти»

*(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія
«Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 3(21) 2024

Видавець:

Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління, Свідоцтво серія ДК №4957
від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.